

Republika Hrvatska
Općinski sud u Sisku
Sisak, Trg Ljudevita
Posavskog 5

Poslovni broj: P-306/2025-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Sisku po sucu toga suda Andrei Vasiljević, u pravnoj stvari tužitelja Ivica Krčelića iz Siska, Odranska 2, OIB: 65290921374, kojeg zastupa punomoćnica Sandra Panjković, odvjetnica iz Siska, protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, kojeg zastupa punomoćnik Josip Grošeta, odvjetnik u OD Glamuzina & Grošeta iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti, nakon glavne rasprave održane i zaključene 6. svibnja 2026., u prisutnosti punomoćnika stranaka, temeljem članka 335. stavak 4. Zakona o parničnom postupku, 16. lipnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da su nišetne odredbe Ugovora o kreditu broj: 069-50-4314341 koji su 13. kolovoza 2007. sklopili tužitelj Ivica Krčelić (OIB: 65290921374) kao korisnik kredita i tuženik Raiffesienbank Austria d.d. (OIB: 53056966535) kao kreditor u dijelu u kojem je tužitelj obvezan platiti kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci tuženika, a preko ugovorene kamatne stope od 4.00 % godišnje.

II. Utvrđuje se da su nišetne odredbe Ugovora o kreditu broj: 069-50-4314341 koji su 13. kolovoza 2007. sklopili tužitelj Ivica Krčelić (OIB: 65290921374) kao korisnik kredita i tuženik Raiffesienbank Austria d.d. (OIB: 53056966535) kao kreditor u dijelu u kojem je ugovorena otplata kredita uz korištenje valutne klauzule vezane za CHF.

III. Tuženik Raiffesienbank Austria d.d. (OIB: 53056966535) dužan je tužitelju Ivica Krčelić (OIB: 65290921374) naknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.036,50 Eura, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja se obračunava po

stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine od 16. lipnja 2026. do isplate, sve u roku od 15 dana.

r i j e š i o j e

Odbija se prigovor mjesne nenadležnosti.

Obrazloženje

1. Tužitelj Ivica Krčelić iz Siska, Odranska 2, OIB: 65290921374 (dalje: tužitelj), podnio je ovom sudu tužbu 28. lipnja 2021. protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., Magazinska cesta 69, Zagreb, OIB 53056966535 (dalje: tuženik), radi utvrđenja ništetnosti. U tužbi navodi da su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili 13. kolovoza 2007. Ugovor o kreditu broj: 069-50-4314341 (dalje Ugovor). Tužitelju je Ugovorom odobren kredit u iznosu od 116.032,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Kreditora na dan korištenja kredita. Ugovoren je rok otplate kredita od 360 mjeseci. Nadalje, tužitelj ističe da je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u Zagrebu, pod poslovnim brojem PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. pravomoćno je odlučeno o kolektivnoj tužbi Potrošač – Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača protiv između ostalih i ovdje tuženika, a podignutoj radi zaštite kolektivnih interesa potrošača. Tvrdi da je navedenom Presudom pod točkom I. izreke potvrđena Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/12 od 4. srpnja 2013., u kojoj je utvrđeno da je ovdje tuženik u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepošteno ugovorne odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja ugovora nije potrošače informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi predmetnih ugovora što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time tužena postupala suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača, kao i Zakona o obveznim odnosima. Navodi da zakon o parničnom postupku propisuje postupak u slučaju tužbi radi zaštite kolektivnih interesa i prava. Odredbom čl. 502 c propisano je da fizičke i pravne osobe se mogu u posebnim parnicama pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava, a u kojem je slučaju sud vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se fizička ili pravna osoba na njih pozvati. Prema tome, tužitelj se poziva na pravno utvrđenje iz navedene Presude kojom je utvrđena ništetnost odredbe kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak. Ističe da je tužitelj temeljem odredbi Ugovora bio dužan otplaćivati kredit u iznosu od 116.032,00 CHF u 360 jednaka anuiteta obračunata po srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita. S obzirom na navedeno, potražuje da se utvrdi da u ništetne odredbe ugovora o kreditu u dijelu u kojem je ugovorena otplata kredita uz korištenje klauzule vezane za CHF te odredbe

ugovora o kreditu u kojem je obvezan platiti kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci tuženika, a preko ugovorene kamatne stope preko 4,00%, te troškove postupka.

2. U odgovoru na tužbu tuženik ističe prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda. Tuženik u cijelosti spori osnovanost i visinu tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva tužitelja i to s više osnova, koje će u nastavku iznijeti. Tuženik ističe prigovor promašene pasivne legitimacije jer je tuženik tužitelju otkazao predmetni kredit zbog neuredne otplate. Nakon otkaza, tuženik je tražbinu prema tužitelju Ugovorom o prijenosu ustupio trećoj osobi, društvu EOS MATRIX d.o.o., OIB 76674680107 i na njega prenio sva sredstva osiguranja. Prema tome, tuženik više nije stranka u ugovornom odnosu kojeg tužitelj tužbom predlaže utvrditi ništetnim zbog čega ne može biti pasivno legitimiran u ovoj pravnoj stvari. Nadalje, tuženik ističe kako su deklaratorni zahtjevi postavljeni protivno odredbama čl. 186. i 187. ZPP-a. Tužitelj u toč. I. zahtjeva traži utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe u dijelu u kojem je tužitelj obvezan platiti kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi preko stope od 4,00%. Tako postavljeni tužbeni zahtjev nije pravilo postavljen. Ne može neka ugovorna odredba biti ništetna samo u slučaju da stopa kamate prelazi 4,00%, a da u slučaju niže stope bude valjana. U vrijeme zaključenja ugovora, sukladno odluci uprave tuženika, kamatna stopa za zaposlenike tuženika na ugovore o kreditu vezane uz valutu CHF iznosila je 4,00%. Prema tome, tužitelj je kao zaposlenik tuženika imao povoljnije uvjete kreditiranja u odnosu na komercijalnu ponudu, zbog čega se odluke u postupku kolektivne zaštite ne mogu primjenjivati na predmetni kredit. Predmetna kamatna stopa, odnosno povoljniji uvjeti kreditiranja vrijedili su kako prilikom zaključenja predmetnog kredita, tako i tijekom njegove otplate. Da promjenama kamatne stope nije bila prouzročena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja jasno proizlazi i iz činjenice da je tuženik tužitelju snizio kamatnu stopu ispod početno ugovorene i to od listopada 2011. godine na 3,50%, zatim od siječnja 2014. godine na 3,23%, sve do otkaza kredita. Tuženik ističe kako tužitelj neosnovano smatra djelomično ništetnima odredbe ugovora o kreditu kojima je glavnica kredita vezana uz valutu CHF i kojima je ugovorena kamatna stopa koja je promjenjiva sukladno odlukama tuženika, a obzirom da je po predmetnom kreditu provedena konverzija. Tuženik ističe da je u skladu s prisilnim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ponudio tužitelju konverziju kredita, koju je on dobrovoljno prihvatio. Time je kredit promijenjen u euro (EUR) uz primjenu promjenjivih redovnih kamatnih stopa koje su vrijedile za kredite te vrste u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Sve dotadašnje uplate tužitelja izvršene prema otplatnom planu u CHF-u retroaktivno su obračunate i uračunate prilikom izrade novog otplatnog plana. Sporazumom o kreditu odredbe o valutnoj klauzuli i kamatnoj stopi određene su samim ZIDZPK, odnosno u ugovor su unesene iz samog zakona. Sukladno odredbama čl. 81. st. 5. Zakona o zaštiti potrošača (dalje: ZZP) iz 2003. i odredbama čl. 96. st. 5. ZZP-a iz 2007. glave zakona koje reguliraju nepoštene ugovorne odredbe ne primjenjuju se na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prisilne naravi. Ako je smatrao da je ugovor o kreditu glede kojeg mu se nudi konverzija ništetan, tužitelj je mogao ne prihvatiti prijedlog konverzije te od suda zatražiti da ispita ništetnost takvog ugovora. Osim toga, svrha ZIDZPK bila je s jedne strane trajno rješenje problema kredita u CHF, a s druge strane rasterećenje sudova od pojedinačnih tužbi potrošača čiji bi ugovorili bili konvertirani, kao što je predmetni. Slijedom navedenog, neosnovani su tužbeni zahtjevi jer se temelje na ništetnosti ugovornih odredaba koje kao takve više ne postoje.

3. U tijeku dokaznog postupka sud je izvršio uvid u Ugovor o kreditu (stranice 6-10 spisa), otplatni plan za kredit (stranica 37-40 spisa), prijepis knjigovodstvene

kartice (stranice 41-45 spisa), promotivne materijale tuženika (stranice 65-75 spisa), ugovor o prijenosu (stranice 90-95 spisa) saslušan je tužitelj kao stranka u postupku.

4. Na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno kao i svih dokaza zajedno, te na temelju rezultata cjelokupnog postupka, sukladno članku 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19 - u daljnjem tekstu: ZPP) ovaj sud smatra da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan.

5. Uvidom u Ugovor o kreditu koji je sklopljen između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao banke, utvrđeno je da je istim ugovorom između stranaka ugovoren iznos kredita u iznosu 116.032,00 CHF u protuvrijednosti u kunama po srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita (čl. 1. Ugovora o kreditu), zatim je čl. 5. ugovoren je rok korištenja kredita i to do 30. studenog 2007. Nadalje čl. 7. ugovoren je rok vraćanja od 360 mjeseci, a čl. 13. u slučaju spora nadležan je sud prema mjestu sjedišta kreditora.

6. U odnosu na prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda: u promotivnim uvjetima nema upozorenja niti naznake da će takva nadležnost biti ugovorena prema mjestu sjedišta kreditora, a sam tužitelj u svom iskazu ne potvrđuje da je o takvoj odredbi posebno pregovarao niti da bi o mjesnoj nadležnosti suda uopće posebno pregovarao. Naime, prorogacija nadležnosti podrazumijeva sporazum stranka, a kojem su prethodili pregovori, a postojanje takvog sporazuma tužitelj ne potvrđuje dok sam tuženik nije ponudio druge dokaze da bi stranke se doista, jasno i na transparentan način, sporazumjele o prorogaciji nadležnosti. Osim navedenog, niti iz odredaba samog Ugovora o kreditu u dijelu valutne klauzule nije to jasno izračeno (primjena i provedba valutne klauzule) slijedom čega ovaj sud zaključuje da sami navodi ugovora o kreditu vezani za isto nisu jasni niti dovoljno transparentni da bi tužitelj mogao zaključiti (ili naslutiti) da će u budućnosti doći do takvog nerazmjera (uvećanja) između početnog anuiteta kredita i anuiteta prema otplatnom planu a zbog povećanja tečaja CHF (niti takvo što proizlazi iz otplatnog plana), a sam tuženik nije dokazao da bi na takav rizik s tužiteljem pojedinačno pregovarao i istog upozorio. Dakle, iz naprijed navedenog, ovaj sud zaključuje, da se u svezi Ugovora o kreditu nije pregovaralo pojedinačno niti o jednoj spornoj ugovornoj odredbi (valutnoj klauzuli) pa tako niti o nadležnosti suda slučaju spora odnosno odredbi čl. 13. Ugovora o kreditu, a jedina činjenica o kojoj se stvarno i doista pregovaralo je iznos kredita koji je tužitelju isplaćen (visina kupoprodajne cijene). Nadalje, u konkretnom slučaju prebivalište tužitelja je u Sisku (Sisak, Odranska ulica 2), a koje prebivalište je bilo i u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, te bi pristup sudu tužitelju, a prema nadležnosti određenoj u Ugovoru o kreditu svakako bilo otežano (bar ekonomski jer bi imao dodatne putne troškove), tim više što se u konkretnom slučaju radi o ekonomskoj neravnoteži između stranaka budući je tuženik bankarska institucija dok je tužitelj pojedinac fizička osoba, kojoj kao takvoj svaki trošak predstavlja prekomjerno oštećenje. Obzirom na navedeno ovaj sud smatra da je odredba čl. 13. Ugovora o kreditu ništetna, a temeljem čl. 96. i čl. 102. ZPP, slijedom čega se u konkretnom slučaju ima primijeniti odredba čl. 19.L. Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj: 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15, 52/16 dalje: ZPK, a koji se u konkretnom odnosu u odnosu na nadležnost, a obzirom na vrijeme podnošenja tužbe, ima primijeniti) odnosno čl. 59. ZPP, a u skladu s kojom je tužitelj odabrao sud mjesne nadležnosti prema prebivalištu tužitelja, te je valjalo odbiti prigovor mjesne nenadležnosti i odlučiti kao u izreci.

7. U svom iskazu tužitelj je naveo da je bio zaposlen u Raiffeisen banci u vrijeme podizanja kredita i to je ujedno razlog zašto ga je kod njih i podigao. Obzirom da je

radio u banci, bili su mu poznati pojmovi kamatne stope i valutne klauzule no nije pretpostavljao o postojanju rizika i povećanju rate kredita. Kod sklapanja kredita nitko da nije upozoravao ništa vezano uz navedeno niti mu je poznato da bi to znali njegovi kolege. Ugovor koji je sklopio bio je na unaprijed formiranom obrascu i nije bilo mogućnosti pregovaranja o pojedinim odredbama kredita, jedino što je kao djelatnik banke imao povoljniju kamatu, ali ne zna koliko točno u odnosu na ostale klijente banke, a ta odluka je bila sastavni dio ugovora u kreditu. U trenutku sklapanja ugovora o kreditu nije bio upoznat sa time da bi bio nadležan sud u Zagrebu odnosno prema sjedištu tuženika, o toj odredbi nije pregovarao niti je imao mogućnost pregovora za isto. Nadalje, tužitelj iskazuje da obzirom da živi u Sisku, radi vremena i materijalnih troškova koje bi imao dolaskom na sud u Zagreb, puno bolje i povoljnije mu je da se sud vodi kod Općinskog suda u Sisku, a naročito radi toga što mu je plaća bila manja od rate kredita u jednom trenutku. Stan za koji je podignuo kredit je bio isključivo za stanovanje njega i njegove obitelji. Nije siguran da li je banka u to vrijeme imala bilo koju drugu opciju od CHF-a ali ako i je postojala ta opcija, tužitelju nije bila ponuđena. Početna rata kredita mu je iznosila oko 2.250,00 kuna, a narasla je na 4.700,00 kuna. Nije to mogao plaćati jer mu je plaća bila manja od tog iznosa. Pročitao je ugovor i razumio je odredbe te je cijelo vrijeme pokušavao pronaći izlaz iz situacije u kojoj se nalazio te je kontaktirao i banku vezano uz plaćanje.

8. Iz iskaza tužitelja, a u istinitost kojeg ovaj sud nije imao razloga sumnjati (između ostalog jer je isti i u skladu s drugim provedenim dokazima - Ugovorom o kreditu) sud je utvrdio da je upravo tužitelj potrošač a u smislu čl. 3. toč. 1. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 79/07, dalje: ZZZP, a koji se u konkretnom slučaju, a obzirom na vrijeme sklapanja ugovora ima primijeniti), budući da je u konkretnom slučaju tužitelj u pravni odnos sa tuženikom (a koji je nedvojbeno trgovac u smislu čl. 3. toč. 2. ZZZP budući da je upravo kao bankarska institucija nudio kredite a što u konačnici predstavlja jednu od njegovih osnovnih djelatnosti). Tužitelj je postupao isključivo kao fizička osoba, te je kredit podigao radi nekretnine odnosno stana. Nastavno iz iskaza tužitelja sud nije utvrdio da bi u svezi predmetnog ugovora tuženik s tužiteljem pojedinačno pregovarao o svakoj ugovornoj odredbi, već tužitelj ističe da je jedino taj kredit tužitelju i ponuđen te da nije bio upoznat sa vezanošću kredita uz CHF, niti što to znači, kao niti što to znači promjenjiva kamatna stopa. Činjenica da li je tuženik doista imao kakve letke u svezi navedenog ugovora o kreditu (a da pri tome tuženik nije dokazao da bi tužitelju bilo kakvi letci bili uručeni) nije od utjecaja na osnovanost zahtjeva tužitelja a kod utvrđenja da je prilikom pregovaranja tužitelju nije ništa posebno objašnjeno niti mu je na transparentan način objašnjen rizik ugovaranja kredita u valuti CHF i promjenjive kamatne stope.

9. Odredbom čl. 96. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09., 78/12. i 56/13;) kao i odredbi čl. 49. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 41/2014., 110/2015. i 14/2019) propisano je da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a st. 2. istog čl. da se smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. St. 3. istog čl. propisano je da činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi

o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca, a st. 4. je propisano da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

10. U konkretnom slučaju, a kako je to vidljivo iz samog Ugovora o kreditu, ugovor o kreditu sastavljen je kao standardni ugovor tuženika, ali i iskaza samog tužitelja da se o ugovoru nije pregovaralo (dakle bez mogućnosti utjecanja na ugovorne odredbe), slijedom čega je upravo na samom tuženiku, bilo da dokaže da se o pojedinačnim ugovornim odredbama (u konkretnom slučaju spornim o nadležnosti i valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi) pojedinačno pregovaralo, a što tuženik nije dokazao.

11. U odnosu na osnovanost zahtjeva tužitelja sud ističe slijedeće: Uvidom u e-spis Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 te presudu istog suda od 4. srpnja 2013. poslovni broj P-1401/12 (P-1401/12-102 a kako to proizlazi iz e-spisa) utvrđeno je da se u istom predmetu vodio postupak a povodom podnesene tužbe dana 4. travnja 2012. tužitelja Potrošač, Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača, a protiv banaka (njih osam između ostalog i ovdje tuženika) a radi zaštite kolektivnih interesa potrošača. Nadalje, uvidom u presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013., a koja je u tom dijelu potvrđena presudom presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. i presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev 2221/2018-11 od 3. rujna 2019. utvrđeno je da je istom presudom, između ostalog, utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008., povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nije kao trgovac potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time tuženik postupao suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/13) i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09) i to člancima 96. i 97. te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima. Kolektivni interes potrošača (sadašnjih i budućih), prema navedenoj presudi, temelji se na tome da određeni trgovci u svojim standardnim ugovorima ne koriste određene odredbe koje su nepoštene po kriterijima iz Zakona o zaštiti potrošača i da njihova poslovna praksa ne bude po kriterijima iz Zakona o zaštiti potrošača nepoštena. Iz izreke navedene presude, a suprotno navodima tuženika, ne ističe se da se takvo utvrđenje odnosi na stambene kredite, već jedino i isključivo ugovori o potrošačkom kreditiranju (što predmetni ugovor je). Riječ je o ugovornim odredbama koje su unaprijed sastavljene za veći broj ugovora i kojima prodavatelj robe ili pružatelj usluga predlaže potrošaču kao drugoj ugovornoj strani uvjete bilo u obliku tzv. Općih uvjeta ili formaliziranog tipskog ugovora na čije sadržaje potrošači najčešće ne mogu utjecati. Osim toga, bitan element koji dovodi do narušavanja ravnopravnosti stranaka predstavlja i sam stupanj informiranosti odnosno obaviještenosti potrošača o uvjetima i sastojcima ugovornog odnosa. Isto proizlazi i niza odluka poput npr. presude suda C-92/11 RWE Vertrieb od 21. ožujka 2013, ECLI:EU:C:2013:180, par. 44; zatim presude C-154-15, C-307/15 i C-308/15 Gutiérrez Naranjo i dr., od 21. prosinca 2016, ECLI:EU:C:2016:980, par. 50 kao i presude suda C-186/16 Andriuc i drugi od 20.

rujna 2017., ECLI:EU:C:2017:703., par.48, u kojima sud izražava: „...ustaljena je sudska praksa Suda da je informiranje prije sklapanja ugovora o ugovorim uvjetima i posljedicama sklapanja o temeljne važnosti za potrošača. On osobito na osnovi te informacije donosi odluku o tome želi li biti obvezan uvjetima koje su prethodno sastavili prodavatelj robe ili pružatelj usluga...“; Stoga razloga je i postupanje tuženika, po pitanju valutne klauzule, unutar kolektivne tužbe i njezinog puta zaštite, riješeno na način da je utvrđeno kako tuženik nije na transparentan način informirao potrošače o riziku intervalutarnih promjena vezanoj za švicarski franak, a koji je bio neusporedivo veći u odnosu na takav isti rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za euro. Iz navedenih odluka proizlaze utvrđenja prema kojima odredbe kojima se glavnica veže za CHF već samim ugovaranjem proizvode neravnotežu između stranaka na teret potrošača, obzirom da tuženik kao banka prihvaća samo opći rizik valutne klauzule, dok potrošač prihvaća i taj rizik kao i dodatni rizik specifičan za CHF kao valutu utočišta, a ugovorima potrošačima nije dana mogućnost koja bi kompenzirala takve rizike. Također, iz navedenih odluka proizlazi utvrđenje prema kojemu je iznos ugovorene kamate potrošaču bio nerazumljiv i iz razloga jer je vezan za tečaj švicarskog franka i za odluku banke.

12. Naime, u smislu odredbi čl. 96. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09., 78/12. i 56/13;) kao i odredbi čl. 49. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 41/2014., 110/2015. i 14/2019) propisano je da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. U smislu čl. 98. ZZP-a je propisano da prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena, uzimat će se u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor. Čl. 99. ZZP-a je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Odredbom čl. 102. st. 1. ZZP-a je propisano kako je nepoštena ugovorna odredba ništetna. Čl. 3. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, dalje: ZOO) propisano je kako su sudionici u obveznom odnosu ravnopravni. U smislu čl. 4. ZOO-a propisano je kako u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici su dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja. Čl. 6. ZOO-a propisana je zabrana ostvarivanja prava iz obveznog odnosa suprotno svrsi zbog koje je ono propisom ustanovljeno ili priznato. Nastavno je čl. 7. st. 1. ZOO-a propisano da sudionici pri sklapanju naplatnih pravnih poslova polaze od načela jednake vrijednosti uzajamnih činidaba, dok je čl. 8. ZOO-a propisano da se svatko dužan suzdržati od postupaka kojim se može drugome prouzročiti šteta. Odredbom čl. 10. st. 2. ZOO-a je propisano da je sudionik u obveznom odnosu dužan u ispunjavanju obveze iz svoje profesionalne djelatnosti postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka). U smislu čl. 322. ZOO-a određeno je da je ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

13. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu br. P-1401/12 od 4. srpnja 2013. a koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske br. PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018., utvrđena je ništetnost takvih odredaba ugovora o potrošačkom kreditu (konkretno odredbe ugovora vezanog za valutnu klauzulu vezanu za CHF), a nastavno takvo utvrđenje, temeljem odredbe čl. 502.c ZPP obvezuju ovaj sud, jer se u ovom predmetu radi o individualnom sporu kojeg je pojedinačni potrošač, ovdje tužitelj, pokrenuo protiv ovdje tuženika radi stjecanja bez osnove iznosa kojeg je tuženik na temelju ništetne odredbe Ugovora o kreditu u dijelu kojem se anuiteti kredita vežu uz valutu švicarski franak, dakle, upravo radi zaštite svog pojedinačnog interesa povrijeđenog postupanjem tuženika protivno propisima o zaštiti potrošača, na štetu ovdje tužitelja, a u odnosu na koju povredu propisa o zaštiti potrošača je donesena osuđujuća presuda iz postupka zaštite kolektivnih interesa.

14. Obzirom da navedenim presudama Trgovačkog suda u Zagrebu br. P-1401/12 od 4. srpnja 2013. odnosno Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. pružena generalna pravna zaštita kolektivnih interesa i prava svih potencijalnih potrošača tužitelj kao potrošač u ovopredmetnom postupku ima pravni interese utvrditi ništetnost ugovorenih odredaba vezanih uz promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu.

15. Slijedom iznesenog osnovom iskaza tužitelja, ali i samog Ugovora o kreditu i promotivnih uvjeta, ovaj sud je utvrdio da je tužitelj u svezi predmetnog ugovora o kreditu isključivo pregovarao o visini kredita i mjesečnom anuitetu (tada početnom). Ono što je tužitelju bilo bitno, a u svezi ugovora o kreditu, je bio iznos kredita koji bi bio dostatan za podmirenje njegovih potreba, te u konačnici visina rate kredita koja će mjesečno opterećivati njegova primanja. Iz iskaza tužitelja jasno je da je postupala kao potrošač u smislu čl. 3. st. 1. toč. 1. ZPP, a protivan zaključak ne proizlazi niti iz spornog ugovora niti iz drugih dokaza, niti je tuženik dokazao protivno. Dakle, jedine bitne stavke u konkretnom slučaju za tužitelja, a u svezi navedenog ugovora (visina odobrenog kredita te visina mjesečnog anuiteta) s vremenom, dijelom su izmijenjene i to bitno u takvom omjeru da je ta izmjena za tužitelja predstavljala nerazmjerno opterećenje (visina mjesečnih anuiteta) a u odnosu na korist koju je tužitelj od kredita ostvario (odnosno nerazmjer između onoga što je tuženik dao i koristi koju je u konačnici ostvario). Osim navedenog, osnovom iskaza tužitelja, utvrđeno je da tužitelj, osim što je upoznat sa visinom kredita za koji je kreditno sposoban i visinom anuiteta kredita, s nikakvim rizicima, a u svezi tog ugovora pa niti valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, nije upoznat niti se u svezi istog posebno pregovaralo, a tuženik nije na transparentan način informirao tužitelja o riziku intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj uz švicarski franak, o činjenici da je takav rizik veći u odnosu na rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za euro, a niti o činjenici povećanog rizika istovremenog ugovaranja i promjenjive kamatne stope i valutne klauzule

16. Nastavno, u odnosu na odredbu čl. 99. ZPP-a, ovaj sud ukazuje na utvrđenje prema kojemu ne pronalazi da bi odredba o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi u konkretnom slučaju bila jasna, uočljiva i lako razumljiva. Riječ je o principu koji u svojoj osnovi polazi od zahtjeva za jasnoćom i razumljivošću ugovornih odredaba odnosno zahtjev prema kojemu ugovorene odredbe moraju biti takve da potrošaču omogućuju, ne samo gramatičku i jezičnu razumljivost određenog pojma, već i sastavne dijelove te razumijevanje funkcioniranja onog pojma ili instituta na koji se jezičan izričaj odnosi (U tom smislu i presuda Europskog suda C-96/14 Van Hove od 23. travnja 2015, par. 50.) Pravo je tuženika da s aspekta isplativosti svog poslovanja u ugovorima o kreditu ugovara valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu, međutim tuženik je bio dužan, nudeći svoj proizvod tužitelju, istog informirati o smislu i sadržaju

odredaba ugovora o kreditu, između ostalog i ništetnim odredbama i skrenuti mu pozornosti na parametre o kojima ovisi kretanje tečaja švicarskog franka u budućem razdoblju otplate kredita, kao i kako se može mijenjati kamatna stopa, a tuženik nije dokazao da je to i učinio.

17. Budući da je u konkretnom slučaju utvrđeno da je upravo tužitelj kao potrošač s tuženikom sklopio ugovor o potrošačkom kreditu a koji ugovor mu je ponuđen za tu svrhu, bez prethodnog pregovaranja sa tuženikom o pojedinačnim odredbama i bez prethodnog objašnjenja, informiranja i upozorenja na eventualne rizike intervalutarne promjena (valute CHF za koju je kredit bio vezan), te činjenicu da je predmetni ugovor sklopljen dana 13. kolovoza 2007., jasno je da se u konkretnom slučaju radi upravo o odredbama ugovora iz toč. 3. izreke pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. koja je u smislu čl. 102. st. 1. ZZP, ništetna.

18. Odluka o troškovima temelji se na čl. 154. st 1. ZPP a obzirom da je tužitelj u cijelosti uspio sa svojim zahtjevom.

19. Tužitelju je sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika priznat trošak sastava tužbe, zastupanje na ročištu od 19. veljače 2026., 7. svibnja 2026. svaki 250,00 Eura, te trošak zastupanja na ročištu od 31. siječnja 2022. i trošak objave presude svaki 125,00 Eura. Tužitelju je priznata pristojba na tužbu u iznosu od 36,50 Eura. Dakle ukupan trošak priznat tužitelju iznosi 1.036,50 Eura.

20. Slijedom navedenog, valjalo je odlučiti kao u izreci ove odluke.

Sisak, 16. lipnja 2026.

Sudac
Andrea Vasiljević

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od petnaest (15) dana od objave presude. Žalba se podnosi ovom sudu putem e-komunikacije, a o njoj odlučuje nadležni Županijski sud.

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćnici Sandri Panjković, odvjetnici iz Siska
2. Tuženiku po Odvjetničkom društvu Glamuzina & Grošeta d.o.o. iz Zagreba

Broj zapisa: **9-30889-7fe78**

Kontrolni broj: **07af4-2526f-8a82d**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Sisku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.